

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

İHRACAT GELİRLERİNİN BEYAN EDİLECEĞİ DÖNEM

5 EYLÜL 2020

KAPSAM

- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK),
- 4458 Sayılı Gümrük Kanunu (GK),
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- KDV Genel Uygulama Tebliği,
- 06.06.2006 Tarih ve 26190 Sayılı İhracat Yönetmeliği.

1. İhracat ile İlgili Temel Kavramlar

1.1. İhracat

- 06.06.2006 tarih ve 26190 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat Yönetmeliği’nin 4. maddesinde **“ihracat”**; *“Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılması veyahut Müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleri,”* olarak belirtilmiştir.

1.2. Fiili İhracat

- 06.01.1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat Yönetmeliği’nin 4. maddesinin (f) bendinde **“fiili ihracat”**; *“İhraç konusu malın Gümrük Mevzuatı hükümleri çerçevesinde muayenesinin yapıp taşıta yüklenmesini, bir yerden veya muhtelif yerlerden bir defada veya kısım kısım gelmekte olan dökme ve diğer eşyada yüklemenin tamamlanmasını veyahut Gümrük Mevzuatınca fiili ihracat olarak kabul edilecek sair çıkışlar,”* olarak belirtilmiştir.

1.3. İntaç (Kapanış) Tarihi

- Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde “**intaç**”; “*bir işi sonuçlandırma, sona erdirme, bitirme*” olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla, intaç tarihi; malların sevkine ilişkin işlemlerin bitirildiği tarihi göstermekte olup, bu tarihte mallar henüz gümrük bölgesini geçerek bir dış ülkeye ulaşmamış bulunmaktadır. İntaç tarihi özetle; eşyanın gümrük hattını geçtiği tarih olarak tanımlanabilecektir.

1.4. Gümrük Beyannamesi

- 4458 Sayılı Gümrük Kanunu’na göre “**gümrük beyannamesi**”;
- İhracatta gümrük mevzuatı uyarınca doldurularak, ilgili ihracatçı birliği tarafından onaylanmasından sonra gümrük idaresine sunulan belge olarak tanımlanmaktadır.
- Beyannameler eşyanın tabi tutulmak istendiği gümrük rejimine göre, giriş beyannamesi, çıkış beyannamesi, antrepo beyannamesi olarak kullanılabilir.

2. İhracatta Elde Edilen Gelirlerin Beyanı

2.1. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Konunun Değerlendirilmesi

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK'nın) 6. maddesine göre;
  - Mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettiği safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK'nın) ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.
- Ticari kazançta elde etme tahakkuk esasına bağlanmış bulunmaktadır. Bu esas dikkate alındığında, bir gelir veya gider unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.
- KVK'nın 32. maddesine göre;
  - Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, (dar mükellefiyete tabi kurumlarda ticari ve zirai kazançlarla sınırlı olarak) cari vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre ve cari dönemin kurumlar vergisi oranında geçici vergi ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

- 19.03.2019 tarih ve 39044742-130[Özelge]-E.227767 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgesi'nde
  - ✓ “...yurtdışındaki alıcının satış akdine konu olan malı satıcının Türkiye'deki fabrikasında, deposunda veya herhangi bir işyerinde alıcı veya adına hareket eden tarafından teslim alınacağına satış akdinde belirlenmiş olması halinde, satıcının belirtilen işyerinde malı teslim etmesiyle satış akdi tamamlanmış ve gelir tahakkuk etmiş olacağından söz konusu gelirin bu tarihin içinde bulunduğu geçici vergi ve hesap dönemi kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.” ibaresine ve,
  - ✓ “...ihracatta malın satıcının Türkiye'deki işyerinde teslim alınması hariç olmak üzere, Şirket tarafından gerçekleştirilen ihracat faaliyetlerine ilişkin elde edilen gelirin fiili ihraç tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği kabul edilmesi ve bu tarihin içinde bulunduğu geçici vergi ve hesap dönemi kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.” ibaresine yer verilmiş olup, beyan dönemlerine ilişkin açıklamalar getirilmiştir.

2.2. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Konunun Değerlendirilmesi

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDVK'nın) 1. maddesi (1) bendinde; “...ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu, ” ibaresine, ilgili kanununun 11/1-a maddesinde, “...ihracat teslimlerinin ve bu teslimlere ilişkin hizmetlerin KDV'den istisna olduğu, ” ibaresi ve 12/1 maddesinde “... bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için, teslimin yurt dışındaki bir müşteriye yapılması ve teslim konusu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkararak bir dış ülkeye vasıl olması gerektiği,” ibaresine yer verilmiştir.
- KDV Genel Uygulama Tebliğinin "**II/A-1.Mal İhracı**" başlıklı bölümünün "**II/A-1.1.1. İstisnanın Kapsamı ve Beyanı**" başlıklı bölümünde, “...Mal ihracına ilişkin istisna, **ihracatın gerçekleştiği tarih olan gümrük beyannamesinin “ kapanma tarihi ” ni içine alan vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesi ile beyan edilir.** İhracat işlemleri iç gümrüklerde yapılan ihracat teslimlerinde, gümrük beyannamesinin sınır gümrüklerince kapatıldığı tarih, ihracatın gerçekleştiği tarih olarak kabul edilir...” açıklamalarına yer verilmiştir.

3. Muhasebe Kaydı

Örnek 1 : Bursa’da faaliyet gösteren bir firmanın 9401.30.90.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonundan “ahşap koltuk ve sandalyeler” üretmektedir. 200.000,00–TL değeri ile Romanya’ya satışını gerçekleştirmiştir. 23.12.2019 tarihinde faturanın düzenlendiğini, aynı gün İnegöl Gümrük Müdürlüğü’nden bir adet ihracat beyannamesi tescil edildiğini, 01.01.2020 tarihinde 500 adet araca yüklenen sandalyenin gümrüğe sunulmuş ve gümrükte kontrol işlemleri tamamlanan ürünlerin 05.01.2020 tarihinde Kapıkule Sınır Kapısı’ndan çıkmıştır (Dolayısıyla intaç tarihi 05.01.2020). Buna göre ilgili muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir;

-----23.12.2019-----	
900 Nazım Hesaplar	
900.00 İhracat İşlemlerinden Alacaklar	200.000,00
901 Nazım Hesaplar	
901.00 İhracat İşlemlerinden Tahakkuk Edilecek Gelir	200.000,00
----- // -----	

Örnek 1 (Devamı):

-----05.01.2020-----		
901 Nazım Hesaplar		
901.00 İhracat İşlemlerinden Tahakkuk Edilecek Gelir	200.000,00	
900 Nazım Hesaplar		
900.00 İhracat İşlemlerinden Alacaklar		200.000,00
-----05.01.2020-----		
120 ALICILAR	200.000,00	
601 YURTDIŞI SATIŞLAR		200.000,00
----- // -----		

4. Özelgeler Kapsamında Konunun Değerlendirilmesi

- [08.04.2016 Tarih ve 93767041-130\[39-2014/176\]-33 Sayılı Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#) 'nde ; “...Bu durumda ihraç edilen mal ve hizmetin meydana getirilmesi ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarınız dolayısıyla yüklenilen KDV, vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde indirilebilecektir...” ibaresine,
- [22.08.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.16.16.01-KV-10-17-175 Sayılı Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#) 'nde ; “... ihracatta malın satıcının Türkiye'deki işyerinde teslim alınması hariç olmak üzere, Şirketiniz tarafından gerçekleştirilen ihracat faaliyetlerine ilişkin elde edilen gelirin fiili ihraç tarihi itibarıyla tahakkuk ettiğinin kabul edilmesi ve bu tarihin içinde bulunduğu takvim yılının kurum kazancı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. ” ibaresine,
- [20.12.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.11-2235 Sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#) 'nde; “...ihracat istisnası uygulamasında beyan döneminin, gümrük beyannamesine ilişkin elektronik ortamda (VEDOP) erişilen bilgiler arasındaki kapanma tarihinin dikkate alınması gerekmektedir.” ibaresine, yer verilmiştir.

5. Sonuç

- Sonuç olarak; ihracat gelirlerinin beyan edileceği dönem, malların sevkine ilişkin işlemlerin bitirildiği yani intaç tarihinde, ihracat gelirin tahakkuk ettiğinin kabul edilmesi ve bu tarihin içinde bulunduğu takvim yılının kurum kazancı olarak dikkate alınması gerekmektedir.
- Ayrıca, ihraç edilen mal ve hizmetin meydana getirilmesi ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımları dolayısıyla yüklenilen KDV, vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ihracat gelirin tahakkuk ettiği tarihte indirim konusu yapılabilecektir.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.